

Warszawa, 19 kwietnia 2021

**Recenzja dorobku naukowego wskazanego jako osiągnięcie naukowe oraz opinia w zakresie osiągnięć naukowo-badawczych, dydaktycznych i popularyzatorskich
dr Moniki Budnik
w związku z postępowaniem habilitacyjnym**

Wstęp

1. Opinia ta wydawana jest z uwzględnieniem regulacji prawnych zawartych w Konstytucji dla Nauki (Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, Dz.U. 2018 poz. 1668, tekst ujednolicony, D20181668Lj.pdf) oraz w Rozporządzeniach Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. z 2018 r., poz. 1818). Wszakże Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, które między innymi dotyczą warunków przeprowadzania czynności w postępowaniu habilitacyjnym (z dnia 19 stycznia 2018 r., Dz. U. z 2018 r. poz. 261, oraz z dnia 26 września 2016 r., Dz. U. z 2016 r. poz. 1586), a także kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (z dnia 22 września 2011 r., Dz. U. z 2011 r., poz. 1165) ugruntowały w środowisku naukowym podstawy ewaluacji dorobku naukowego w przewodach habilitacyjnych, co biorę pod uwagę w stopniu zgodnym z obecnymi przepisami i zaleceniami Rady Doskonałości Naukowej. W sprawie interpretacyjnej dotyczącej definicji monografii i podręcznika akademickiego odwołuję się do Rozporządzeń Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 grudnia 2016 r. (Dz. U. z 2016, poz. 2154) oraz z dnia 22 lutego 2019 r. (Dz. U. z 2019 r., poz. 392), gdyż nowe definicje nie pojawiły się jeszcze.

2. Opinia ta wydawana jest w sytuacji, w której z pewnością nie zachodzi konflikt interesów. Osobiście nie znam dr Moniki Budnik. W swej książce *Socjologia Pracy w Zarysie* (Warszawa 2019: Difin SA) wymieniła mnie wśród ośmiu „nestorów socjologii pracy”, jednakże nie odnosi się do mojego dorobku¹, co potencjalnie mogłoby wpływać na mój stosunek do jej pracy habilitacyjnej lub do jej innych osiągnięć akademickich.

3. Prace zgłoszone jako cykl publikacji zawierających osiągnięcie naukowe składają się z wydanej książki *Socjologia Pracy w Zarysie* (Warszawa 2019: Difin SA) oraz czterech artykułów opublikowanych w czasopiśmie i jednego rozdziału w pracy zbiorowej, stanowiących cykl *Straty uboczne człowieka pracującego wobec konwersji współczesnej pracy*. Całość ta różni się istotnie od pracy doktorskiej, pisanej pod kierunkiem prof. Jana Maciejewskiego, a prowadzącej do opublikowanej monografii *Dynamika Zespołów Pracowniczych w Przedsiębiorstwie Usługowym. Studium Socjologiczne* (Toruń: Wyd. Mado, 2012).

¹ Pomijam tu incydentalne odwołanie do artykułu Domański, Sawiński, Słomczyński (2010) na s. 111 wymienionej książki.

4. Dr Monika Budnik przedstawiła wszystkie dokumenty wymagane obecnie w postępowaniu habilitacyjnym.

I. Recenzja powiązanych tematycznie publikacji wskazanych jako osiągnięcie naukowe

Rada Doskonałości Naukowej (RDN) podaje, iż Wykaz osiągnięć naukowych stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny powinien zawierać informację o publikacjach naukowych, o których mowa w art. 219 ust. 1. pkt 2 powołanej Ustawy (RDN, Wykaz, część I punkty 1-3). Jakie publikacje wybrała dr Budnik?

Od strony ilościowej publikacje wskazane przez dr Budnik jako osiągnięcie naukowe przedstawiają się następująco: książka *Socjologia Pracy w Zarysie* liczy 282 strony, a inne prace około 70 stron, przy czym dwa z pięciu artykułów liczą mniej niż 11 stron (artykuł najkrótszy liczy 2 strony), a trzy pozostałe nie przekraczają 20 stron. Ilościowe proporcje wyrażające się w liczbach stron, skłaniają, aby wpieryw dokonać oceny książki.

Odnosząc się do pozycji *Socjologia Pracy w Zarysie*, dr Budnik napisała:

(..) [W]skazuję tę monografię jako osiągnięcie popularyzujące subdyscyplinę. Szczególnie jej walory opisowe, wzbogacone o wątki badawcze, oraz elementy ciekawostek i ćwiczeń stanowią funkcje weryfikujące refleksję czytelnika nad lekturą z możliwością wykorzystania monografii do pracy dydaktycznej (Budnik, Autoreferat, s. 4-5).

Przyjmuję, iż za monografię należy uznać recenzowaną publikację książkową, przedstawiającą określone zagadnienie naukowe w sposób oryginalny i twórczy, opatrzoną przypisami, bibliografią lub innymi cechami właściwymi dla danej dyscypliny naukowej (patrz Rozporządzenie MNiSW z dnia 22.02.2019 r.).

W Autoreferacie dr Budnik odwołała się do możliwości wykorzystania jej książki *Socjologia Pracy w Zarysie* do celów dydaktycznych. Na tylnej okładce tej książki przytoczone są słowa prof. dr hab. Danuty Walczak-Duraj:

(...) Autorka podręcznika podjęła rozważania odnoszące się do niezmiernie ważnych, aktualnych, a zarazem bardzo złożonych problemów dotyczących współcześnie wykonywanej pracy... Adresatem (...) podręcznika są przede wszystkim młodzi ludzie, którzy będą wchodzić w coraz bardziej sfragmentaryzowany, zindywidualizowany rynek pracy (...)
(Walczak-Duraj 2019 – tylna okładka *Socjologia Pracy w Zarysie*)

Prof. dr hab. Danuta Walczak-Duraj traktuje *Socjologię Pracy w Zarysie* autorstwa dr Budnik jako podręcznik, nie przesądzając czy jest to podręcznik akademicki. Trzeba wszakże podkreślić, iż we wstępie i zakończeniu do swej pracy dr Budnik sytuuje swój podręcznik wśród innych podręczników akademickich z tej samej subdyscypliny – socjologii pracy. Przyjmuję więc perspektywę Autorki i *Socjologię Pracy w Zarysie* jej autorstwa traktuję jako podręcznik akademicki.

Powstaje pytanie, czy każdy podręcznik akademicki może być traktowany jako monografia - osiągnięcie naukowe. Z pomocą odpowiedzi na to pytania przychodzi Rozporządzenie MNiSW z dnia 12 grudnia 2016 r. Według tego rozporządzenia podręczniki akademickie zalicza się do osiągnięć naukowych, jeżeli spełniają łącznie następujące warunki:

- (1) stanowią spójne tematycznie opracowania naukowe;
- (2) przedstawiają określone zagadnienie w sposób oryginalny i twórczy;
- (3) były poddane procedurze recenzji wydawniczych;
- (4) są opatrzone właściwym aparatem naukowym (bibliografia lub przypisy) (...);
- (5) posiadają objętość co najmniej 6 arkuszy wydawniczych lub są mapami odpowiadającymi tej objętości tekstu;
- (6) są opublikowane jako książki lub odrębne tomy, których egzemplarze obowiązkowe zostały przekazane uprawnionym bibliotekom, zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 7 listopada 1996 r. o obowiązkowych egzemplarzach bibliotecznych (Dz. U. poz. 722, z 2003 r. poz. 1188, z 2008 r. poz. 1056 oraz z 2012 r. poz. 15297) posiadają ISBN, ISMN, ISSN lub DOI.

Przyjmuję, iż warunki (1) oraz (3)-(6) są spełnione.² Pozostaje jednak kwestią otwartą, czy spełniony jest warunek (2). Innymi słowy, czy w *Socjologii Pracy w Zarysie* autorstwa dr Budnik „określone zagadnienie” przedstawione jest w sposób (a) oryginalny i (b) twórczy – a więc według wymogów, aby pracę tę zaliczyć do monografii stanowiących osiągnięcie naukowe.

Jeżeli spojrzeć na całość tego podręcznika, to łatwo dopatrzeć się w nim sporej dozy inwencji – dotyczy ona samego układu pracy, jak i sposobu opracowania poszczególnych tematów. Z pewnością na wyróżnienie zasługuje umieszczenie problematyki klasyfikacji zawodów, karier zawodowych i zagrożeń psychospołecznych związanych z wykonywaniem pracy. Tego rodzaju inwencja nie przesądza jednak, czy należy tę pozycję określić jako osiągnięcie naukowe.

Tak więc kwestię, czy omawiany podręcznik zawiera elementy oryginalne i twórcze, niezbędne dla uznania go za osiągnięcie naukowe, należy wnikliwie rozpatrzyć. Już tytuł sugeruje, iż podręcznik ten jest *zarysem*, a nie pogłębioną analizą problemów. Istotnie: wszystkie problemy są omówione bez wnikania w głąb; podręcznik dr Budnik zawiera treści, jakich oczekuje się od podręczników przeznaczonych przede wszystkim dla studentów studiów licencjackich. W zasadzie elementy oryginalne i twórcze sprowadzają się do (a) opracowania ciekawostek, (b) ćwiczeń sprawdzających wiedzę, oraz (c) opracowania powiązań między pojęciami. Te trzy elementy są przejawem twórczego podejścia do procesu dydaktycznego i to – w moim przekonaniu – pozostaje bezdyskusyjne.

Jednak zasadnicze pytanie brzmi: czy *Socjologia Pracy w Zarysie* autorstwa dr Budnik jest na tyle oryginalna i twórcza, aby można ją było uznać za istotny wkład do nauk socjologicznych – w tym do subdyscypliny – socjologii pracy.

² Spotkałem się ze stanowiskiem, iż ponieważ w punkcie (3) mowa jest o recenzjach w liczbie mnogiej, wydawnictwo dla podręczników akademickich traktowanych jak monografie powinno uzyskać recenzje od przynajmniej dwóch osób. Znając wszakże praktyki wydawnicze, stosowanie tej interpretacji do podręcznika dr Budnik byłoby pozbawione uzasadnienia. Podręcznik ten uzyskał tylko jedną recenzję, ale od jednego z najlepszych ekspertów – prof. dr hab. Danuty Walczak-Duraj. Nie odbiega to od typowej oceny manuskryptów przez wydawnictwa komercyjne.

1. W Autoreferacie dr Budnik przedstawia strukturę swego podręcznika i omawia kolejne rozdziały – od pierwszego do ósmego – wszakże w stosunku do żadnego nie zgłasza w sposób otwarty swych własnych odkryć, analitycznych lub empirycznych. Język Autoreferatu wyraża dokonania Autorki poprzez następujące sformułowania:

- wskazuję nie tylko na polskich i zagranicznych autorów
- wskazuję na źródła danych wtórnych
- wskazuję na zasoby interpretacyjne i porównawcze
- wskazuję na ekonomiczną funkcję pracy
- nawiązuję do linearnych i nielinearnych karier
- nawiązuję do znaczenia dekoncentracji pracy
- nawiązuję do typologii pracy, funkcji pracy, obszaru i metod badań
- kieruję uwagę na podstawy wiedzy
- podejmuję tematykę nierównych podziałów pracy
- podejmuję rewizję definiowania zawodu i kariery
- przedstawiam skróctową definicję obszaru zainteresowania socjologii pracy
- kładę nacisk na znaczenie biegunowego spojrzenia na indywidualizm oraz kolektywizm
- korzystam z gradacji poruszanych wątków
- zachęcam do pogłębienia wiedzy o klasyfikacjach kultur

Cytaty te wyczerują ponad 90% sformułowań wprowadzających w treść podręcznika. Po tych sformułowaniach na ogół prezentowany jest tekst, który ogólnie opisuje stan wiedzy zastanej, tzn. znanej z literatury przedmiotu. Po tych sformułowaniach nie idą żadne zdania, które wskazywałyby na istotnie oryginalny i twórczy wkład w naukę. Trzy problemy sygnalizowane przez Autorkę w Autoreferacie jako nowe rozpatruję w konfrontacji z treścią podręcznika w następnych punktach.

2. Autorka w Autoreferacie napisała: *To co aktualne w tej monografii, względem dotychczasowej literatury uznawanej za podręczniki wprowadzające w socjologię szczegółową, to poruszenie aspektu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, zawodów ginących i nowych, regulowanych i nieregulowanych czy zawodów sfeminizowanych versus zmasculinizowanych.* Czy w podręczniku dr Budnik jest coś nowego w tym zakresie?

Problematyka klasyfikacji zawodów została omówiona na stronach 82-85. Jest ona przedstawiona w oparciu o literaturę przedmiotu, a ponadto – w przypadku zawodów deficytowych i nadwyżkowych – z przywołaniem danych opublikowanych przez Powiatowy Urząd Pracy we Wrocławiu w 2018 roku. Literatura posiada oczywiste braki – nie ma referencji do podziału zawodów na podstawie pracy z ludźmi, rzeczami (materia) i bazami danych (s.83); brak odwołania do choć jednej pracy, która opiera się na podziale zawodów sfeminizowanych i zmaskulizowanych lub na podziale na zawody szerokoprofilowe i wąskoprofilowe. W zakresie danych, dokonano wyciągu z oficjalnych statystyk, ale nie przeprowadzono żadnej samodzielnej analizy danych.

3. Potencjalnie twórczy wkład mógłby dotyczyć karier zawodowych. Jednakże i w tym przypadku mamy do czynienia jedynie z kompetentnym zreferowaniem różnych stanowisk,

ale wkład w rozwój samej problematyki jest minimalny. Znaczna część materiału odwołuje się do rysunków, wykresów i tabel będących adaptacjami informacji z prac publikowanych przez innych autorów. Opracowania własne dotyczą: przykładu kariery stromej (Ryc. 2), pojęć związanych z zawodem (Ryc. 3), kotwic karier (Tab. 5) i zmiennych społecznych kształtujących prestiż zawodu (Ryc. 5). W mojej ocenie, w całym rozdziale 3 (ss. 79-115) istotny wkład do nauki wnosi jedynie rozwinięcie teorii Edgara Scheina dotyczącej kotwic karier i przedstawienie Tab. 5. Jest to problematyka, którą twórczo dr Butnik zajmowała się przed laty i opublikowała wówczas interesujący artykuł na ten temat (patrz wykaz publikacji: Butnik 2013). Niestety, w stosunku do tego artykułu nie widać wyraźnego postępu – w podręczniku kotwice karier zajmują niecałe 2 strony i są powtórzeniem myśli już przedtem wyrażonych.

4. Zagrożenia psychospołeczne związane z wykonywaniem pracy są istotnym tematem *Socjologii Pracy w Zarysie*, gdyż temat ten wychodzi poza standard podręczników socjologii pracy. Jednakże i tym razem rozdział poświęcony temu tematowi sprowadza się do kompetentnego omówienia literatury przedmiotu – polskiej i zagranicznej. Nie dostrzegam tam elementów, które stanowiłyby istotny wkład Autorki w rozwój dyscypliny nauk socjologicznych lub subdyscypliny – socjologii pracy.

Przechodzę do oceny artykułów w czasopismach. Pomijam tu dwustronicową pracę opublikowaną w czasopiśmie *Przegląd Techniczny*, gdyż jest to praca popularyzatorska.³ Jedyna praca, jaka potencjalnie zasługuje na uwagę jako wnosząca nowe wartości do nauki to „Mobbing and harcèlement moral in comparative perspective: Study of the phenomenon in Poland and France”, opublikowana w dobrym czasopiśmie (z impact factor 2,8) *Aggression and Violent Behavior*. Zastrzeżenia, jakie można poczynić do tego artykułu to brak pogłębionej interpretacji przytoczonych wyników empirycznych, a w szczególności brak wyjaśnienia, co mianowicie oznaczają procenty pracowników, którzy twierdzą, iż doświadczyli mobbingu i jak na cytowane w tekście wyniki mogły wpływać takie czynniki, jak płeć i wiek respondentów.

Pozostałe artykuły trudno uznać za realizację programu: *Straty uboczne człowieka pracującego wobec konwersji współczesnej pracy*. Nie posiadają one wyjaśnienia kluczowych pojęć użytych w tytule programu, do jakich należą „straty uboczne” i „konwersja pracy”. Również Autoreferat pozbawiony jest interpretacji owych pojęć, która byłaby odpowiednia dla ukazania spójności tych artykułów.

Publikacje w *Humanizacji Pracy* (Budnik 2011 i 2015) są interesujące, ale stopień twórczego wkładu jest niewielki – w mojej ocenie niższy niż przeciętnie dla tego czasopisma. Trzeba docenić wysiłki redaktor prof. dr hab. Danuty Walczak-Duraj w podniesieniu poziomu tego

³ Oto, jak redakcja *Przeglądu Technicznego* przedstawia profil pisma: „*Przegląd Techniczny*” jest jednym z najstarszych w Europie czasopism publicystycznych o tematyce ogólnotechnicznej. Od 1866 r. stanowi forum wymiany wiedzy i doświadczeń między środowiskiem technicznym, a innymi grupami zawodowymi. Pismo nasze adresowane jest do inżynierów, techników, studentów politechnik i ludzi innych zawodów interesujących się przemianami gospodarczymi i społecznymi wywołanymi przez technikę. Czytelnicy „*Przeglądu Technicznego*” w 50% to ludzie kierujący firmami, instytucjami naukowymi, 75% ma wyższe wykształcenie, 85% to czytelnicy między 25 a 45 rokiem życia, zawodowo zajmujący się nowoczesną techniką. Jest to więc pismo z kategorii czasopisma popularyzatorskie.

czasopisma. Przechodziło ono różne koleje i po rezygnacji PAN z jego wydawania, obecnie jest ulokowane w Szkole Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku. Dla tego czasopisma trudno jest pozyskiwać artykuły będące niekwestionowanym oryginalnym i twórczym wkładem do nauki, chociaż czasami – właśnie dzięki wysiłkom Pani Redaktor – ma to miejsce. Podaję tę informację, gdyż wyjaśnia ona ramy, w jakich rozpatrzę dwie publikacje dr Budnik w tym czasopiśmie. Dodam również, iż rozdział w pracy zbiorowej dr Budnik (pod red. prof. Barbary Wiśniewskiej-Paź) reprezentuje – w moim przekonaniu – poziom nawet niższy niż jej artykuły w *Humanizacji Pracy*.

II. Działalność publikacyjna i aktywność w środowisku naukowym

Według zaleceń Rady Doskonałości Naukowej, Wykaz osiągnięć naukowych stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny powinien zawierać elementy związane z działalnością publikacyjną (RDN, Wykaz, część II, punkt 1-6) oraz aktywnością w środowisku naukowym (RDN, Wykaz, część II, punkt 7-16).

Działalność publikacyjna

Dr Budnik jest autorką dwóch własnych książek. Po otrzymaniu doktoratu w 2011 roku, opublikowała 12 artykułów w czasopismach, z czego 4 weszły w skład osiągnięcia naukowego przedstawianego w procesie habilitacyjnym. Wyjaśniam, iż liczę tu wszystkie artykuły – w czasopismach krajowych (11) i zagranicznych (2) powstałe w okresie 2011-2020; pomijam podane przez Autorkę artykuły z lat 2008-2010, publikowane przed obroną pracy doktorskiej. Dochodzi do tego około 11 rozdziałów w monografiach i wydawnictwach zbiorowych, w tym – również konferencyjnych.

Ilościowo, dorobek publikacyjny dr Budnik nie jest duży i odznacza się zróżnicowaną jakością. Większość artykułów ukazała się w czasopismach, które nie są uwzględniane w bazach Web of Science i Scopus (patrz niżej część IV). Merytorycznie artykuły te na ogół reprezentują poziom odpowiadający poziomowi czasopism, w których się ukazywały. Pozytywnie wyróżnia się artykuł „The psychosocial risk in workplace as a category in research” (Open Journal of Social Sciences 2019). Z rozdziałów w pracach zbiorowych na uwagę zasługuje rozdział „Współczesne kotwice kariery w zawodowej służbie wojskowej” (Budnik 2013), którego rezultaty są wykorzystane w podręczniku *Socjologia Pracy w Zarysie*.

Aktywność w środowisku naukowym

Zalecenia Rady Doskonałości Naukowej są takie, aby Wykaz osiągnięć naukowych stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny zawierał następujące punkty.

A. Wystąpienia na krajowych lub międzynarodowych konferencjach naukowych. Dr Budnik wymieniła 8 konferencji krajowych i 3 konferencje międzynarodowe (w tym dwie w Polsce), nie podając tytułów wystąpień.

B. Udział w komitetach organizacyjnych i naukowych konferencji krajowych lub międzynarodowych, z podaniem pełnionej funkcji. Brak informacji.

C. Uczestnictwo w pracach zespołów badawczych realizujących projekty finansowane w drodze konkursów. Dr Budnik współpracowała w realizacji badań w fundacjach i towarzystwach (Fundacja Centrum Cyfrowe, Fundacja Pracowni Badań i Inowacji Społecznych, Fundacja In Posterum, Fundacja Integracji Społecznej Prom, Towarzystwo Pomocy im. Św. Alberta). Poza tym brała udział w badaniach firmy badawczej PBS Sopot, oraz „finansowanych ze środków unijnych.” Z dostarczonego opisu nie wynika, aby były to badania akademickie.

D. Członkostwo w międzynarodowych lub krajowych organizacjach i towarzystwach naukowych. Dr Budnik jest członkiem Polskiego Towarzystwa Socjologicznego. Podała też, że należy do Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego⁴ oraz iż współpracuje z European Social Network⁵.

E. Odbyte staże w instytucjach naukowych. Staż w *Centre d'Etude de l'Emploi et du Travail* pozwolił dr Budnik uzyskać doświadczenia naukowe w kontaktach międzykrajowych. Wykorzystała je przygotowując swój artykuł opublikowany w *Aggression and Violence*.

F. Członkostwo w komitetach redakcyjnych i radach naukowych czasopism . Brak informacji.

G. Recenzowanie prac naukowych. Dwie recenzje (*Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Lądowych* i *Open Journal of Social Science*).

H. Uczestnictwo w programach europejskich lub innych programach międzynarodowych. Dr Budnik wymienia dwa projekty finansowane ze środków unijnych, realizowane w latach 2009-2010, a więc przed uzyskaniem stopnia doktora. O późniejszym uczestnictwie w programach europejskich lub innych programach międzynarodowych brak jest informacji.

I. Udział w zespołach badawczych. Brak informacji o udziale w zespołach badawczych innych niż wymienione w punkcie C.

J. Uczestnictwo w zespołach oceniających wnioski o finansowanie badań. Brak informacji pozwalającej ocenić tego rodzaju aktywność naukową.

III. Współpraca z otoczeniem społecznym

⁴ Według statutu Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego (PTP), członkowie tego towarzystwa dzielą się na: (1) zwyczajnych, (2) nadzwyczajnych, (3) wspierających, (4) korespondentów, oraz (5) honorowych. Członkami zwyczajnymi i nadzwyczajnymi mogą zostać tylko lekarze, a członkami korespondentami i honorowymi tylko osoby o wybitnych osiągnięciach, którym Walne Zgromadzenie Delegatów na wniosek Zarządu Głównego nada owe godności. Z informacji podanych przez dr Budnik nie jest jasne, czy jest ona członkiem wspierającym; członek tej kategorii – w myśl statutu PTP – jest osobą fizyczną lub prawną wyrażającą w pisemnej deklaracji gotowość finansowego wspierania działalności Towarzystwa – przyjętą przez Zarząd Główny, Zarządy Oddziałów i Sekcji, na podstawie uchwały. Dr Budnik nie wyjaśnia, w jaki sposób stała się członkiem tej kategorii (inne kategorie nie mają zastosowania).

⁵ Według informacji na stronie European Social Network (ESN) do tej organizacji należą z Polski tylko cztery instytucje: Janusz Korczak Pedagogical University in Warsaw, Lower Silesia Center for Social Policy, Mazowian Social Policy Center, oraz Regional Government of Silesia. Dr Budnik nie wyjaśnia z którą z tych instytucji współpracuje i na czym ta współpraca polega.

Ekspertyzy lub inne opracowania wykonane na zamówienie instytucji publicznych. Do takich prac można zaliczyć prace opisowe nad kartami zawodów.

Udział w zespołach eksperckich i konkursowych. Ewaluacja projektu „Różni obywatele – jedno miasto”.

IV. Dane naukometryczne

Rada Doskonałości Naukowej zaleca, aby Wykaz osiągnięć naukowych stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny zawierał informacje naukometryczne, chociaż informacje te – same w sobie – nie powinny być kryterium oceny owych osiągnięć. W wykazie przygotowanym przez dr Budnik nie znajdują takich informacji. Informacje te uzyskałem z danych źródłowych.

Impact factor (IF) czasopism. Dr Budnik publikuje swoje artykuły głównie w czasopismach lokalnych lub czasopiśmie popularyzatorskim, z jednym wyjątkiem – artykule opublikowanego w wysoko punktowanym czasopiśmie *Aggression and Violence*. Ani pisma lokalne (*Humanizacja Pracy* wydawana przez Szkołę Wyższą im. Pawła Włodkowica w Płocku) ani pismo popularyzatorskie (*Przegląd Techniczny* wydawany przez NOT) nie są notowane w bazach, które podają Impact Factor. Natomiast IF dla *Aggression and Violence* wynosi 2,89 – jest to wysoki wskaźnik w czasopismach nauk socjologicznych.

Liczba cytowań. Badacze odwołują się do prac dr Budnik niezwykle rzadko. Dane dotyczące cytowalności prac dr Budnik należy uznać za wskaźnik braku wpływu na dyscyplinę (nauki socjologiczne) i subdyscyplinę (socjologię pracy). Według baz danych Web of Science i Scopus jej prace w sumie nie były cytowane więcej niż dwa razy. Cytowalność żadnego z jej artykułów w czasopismach, przedstawionych jako osiągnięcie naukowe, według najbardziej inkluzywnej bazy Google Scholar nie przekroczyła 2. Co jest szczególnie ważne, liczba cytatów jest nie tylko niska, ale nie ma widocznej tendencji wzrostowej.

Indeks Hirscha w bazie Web of Science w ogóle nie jest liczony dla dr Budnik, gdyż brak tam odpowiedniej liczby publikacji. W Google Scholar indeks ten wynosi 1. Z taką wartością stopień doktora habilitowanego jest przyznawany tylko w patologicznych przypadkach, powodowanych innymi czynnikami niż naukowe.

V. Dorobek dydaktyczny

Dr Budnik prowadziła zajęcia z różnych przedmiotów na Uniwersytecie Wrocławskim i w Wyższej Szkole Bankowej we Wrocławiu. Z jej Autoreferatu wynika, iż była – i jest – osobą zaangażowaną w proces uczenia akademickiego. Przemawia za tym również podręcznik *Socjologia Pracy w Zarysie*. O tytułach prowadzonych zajęć informują dokładnie pisma z Uniwersytetu Wrocławskiego i Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu, jakie dr Budnik przedstawiła. Podkreślić trzeba jej doświadczenie w ocenie prac licencjackich i magisterskich. Ogólnie, przedstawione materiały świadczą o jej silnym zaangażowaniu w dydaktykę.

VI. Konkluzja

Dr Budnik jest przykładem nauczyciela akademickiego, który ma znaczne osiągnięcia dydaktyczne i popularyzatorskie, a którego osiągnięcia naukowe nie stanowią znacznego wkładu w rozwój określonej dyscypliny – nauk socjologicznych, w tym socjologii pracy. Po uzyskaniu stopnia doktora, Dr Budnik opublikowała książkę, która rokowała postępy w badaniach naukowych, ale jej dalsza kariera potoczyła się tak, iż poza artykułem w *Aggression and Violence* i nielicznymi publikacjami, które nie weszły do cyklu *Straty uboczne człowieka pracującego wobec konwersji współczesnej pracy*, nie ma istotnych osiągnięć naukowych.

Rozpatrując karierę akademicką, trudno mi oprzeć się wrażeniu, iż środowisko naukowe dr Budnik nie pomogło jej w podejmowaniu decyzji sprzyjających rozwojowi naukowemu, pozwalającym osiągnąć kolejny stopień naukowy. Niektóre artykuły opublikowane w lokalnych czasopismach posiadają potencjał, który nie został wykorzystany. Brak wpływu odpowiednich autorytetów ujawnia się nawet w zestawie publikacji, które zostały przedstawione jako osiągnięcie naukowe. Publikacje te nie stanowią zwartej całości, a tytuł *Straty uboczne człowieka pracującego wobec konwersji współczesnej pracy* nie stanowi dobrego jej łącznika.

Dr Budnik jest ukształtowanym dydaktykiem i popularyzatorem. Wszakże te zalety nie równoważą braku osiągnięć naukowych, które by uzasadniały przyznanie jej stopnia doktora habilitowanego. Ogólnie: cykl prac wskazanych jako osiągnięcie naukowe oceniam negatywnie, gdyż (1) podręcznik akademicki nie spełnia wymogów osiągnięcia naukowego, przede wszystkim ze względu na swój opisowy charakter, przy braku oryginalnych i twórczych elementów wzbogacających wiedzę w subdyscyplinie socjologia pracy, (2) z wyjątkiem artykułu opublikowanego w *Aggression and Violence* jej artykuły, opublikowane w lokalnych czasopismach, a także rozdział w monografii, zawierają głównie omówienia literatury przedmiotu i ani nie wnoszą nowych elementów do teorii socjologicznej ani też nie zawierają wyników własnych badań empirycznych, (3) artykuł w *Aggression and Violence* jest znacznym osiągnięciem, chociaż brak interpretacji powoływanych wyników (podanych w tabeli) obniża jego wartość. Przedstawiony cykl publikacji jest zróżnicowany jakościowo, jednakże jako całość nie wnosi istotnego wkładu do dyscypliny – nauki socjologicznej, w tym socjologii pracy.

Konkludując: Niniejszym stwierdzam, iż w moim przekonaniu przedstawiony przez dr Monikę Budnik dorobek naukowy wskazany jako osiągnięcie naukowe wraz z wyszczególnionymi osiągnięciami naukowo-badawczymi, dydaktycznymi i popularyzatorskimi nie spełnia – jako całość – warunków niezbędnych do nadania stopnia doktora habilitowanego, warunków wynikających z powołanej na wstępie Ustawy oraz zaleceń Rady Doskonałości Naukowej.

